

Anti-Pestprotocol o.b.s Rhoon-De Overkant

Inhoudsopgave

1. Waarom kiezen wij voor een anti-pestprotocol	3
2. Achtergrondinformatie	4
2.1 <i>Wat verstaan wij onder pesten?</i>	4
2.2 <i>Kenmerken van de pestkop</i>	5
2.3 <i>Kenmerken van de gepeste</i>	6
2.4 <i>Signalen, die wijzen op pestgedrag</i>	6
3. Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag?	8
4. Hoe wordt er gehandeld in situaties, waarin pestgedrag wordt gesignaleerd?	9
4.1 <i>Waarschuwingfase</i>	9
4.2 <i>Handelingsfase</i>	9
5. Wat zijn de schoolregels?	11
6. Cyberpesten/sociale media	13
6.1 <i>Profilering</i>	13
6.2 <i>Curriculum</i>	13
6.3 <i>Communicatie</i>	13
6.4 <i>Middelen</i>	13
6.5 <i>Gedragsregels</i>	14
6.6 <i>Cyberpesten</i>	14
6.7 <i>Stappenplan</i>	14
7. Veranderingsplannen	15
8. Bij dit protocol behorende hulpmiddelen en informatiebronnen	15
8.1 <i>Boeken voor leerkrachten en ouders</i>	15
8.2 <i>Voorleesboeken</i>	15
8.3 <i>Adressen en Telefoonnummers</i>	15
Checklist pestaanpak/registratie Gegevens klager:	16
Jaarregistratieformulier	21
Voorstel taakomschrijving APC	23
1. <i>Taken</i>	23
2. <i>Bevoegdheden</i>	23
Ik heb de pest aan pesten	25

1. Waarom kiezen wij voor een anti-pestprotocol

Onze visie ten aanzien van het pedagogisch klimaat:

Als openbare basisschool willen wij dat alle kinderen ongeacht hun geloofsovertuiging of afkomst, welkom zijn.

Het is in onze ogen van groot belang, dat de kinderen zich in onze school thuis voelen. Wij streven naar een prettige, ontspannen en open sfeer, waarin de kinderen zich gerespecteerd voelen en ervaren dat iedereen ongeacht capaciteiten, vaardigheden, uiterlijk en geloofsovertuiging uniek is.

Een dergelijke werksfeer, ook wel pedagogisch klimaat genoemd, vormt een basisvoorwaarde voor het bereiken van goede onderwijsleerresultaten en een positieve ontwikkeling van de kinderen.

Met behulp van dit anti-pestprotocol willen wij het pestgedrag binnen onze school niet alleen aanpakken nadat een pestsituatie is gesignaleerd, maar ook pestgedrag voorkomen, door dit gedrag met al zijn aspecten, gevolgen en de erbij horende rollen van pester, meeloper en gepeste bespreekbaar te maken.

Naast de nodige basisinformatie voor de leerkrachten is ook een duidelijk plan van aanpak beschreven voor situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd, en zijn overzichten van regels en afspraken ten aanzien van de omgang met elkaar opgenomen.

Dit anti-pestprotocol is een middel om de volgende doelstellingen te bereiken:

- De leerkrachten kunnen het pestgedrag signaleren en onderkennen.
- Het anti-pestprotocol vormt een plan van aanpak ten aanzien van:
 - Het voorkomen van pestgedrag
 - Het tijdig signaleren van pestgedrag
 - Het remediëren van pestgedrag
 - De samenwerking tussen ouders en school om pestgedrag te voorkomen en te remediëren

2. Achtergrondinformatie

2.1 Wat verstaan wij onder pesten?

Pesten is systematisch (psychisch, fysiek of seksueel) geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten, die niet in staat zijn zichzelf te verdedigen. Veel voorkomende manieren van pesten zijn: bedreigen, belachelijk maken, roddelen, vernederen, kleineren, uitschelden, bijnamen geven, gemene briefjes schrijven, e-mail, sms-bericht versturen, handtastelijkheden, achterna zitten, insluiten, doodzwijgen, buitensluiten, geld en spullen eisen en het vernielen van bezittingen.

Een duidelijk overzicht van de kenmerken van PLAGEN en PESTEN, en de gevolgen van dit gedrag vormt een basis voor het signaleren van pestgedrag:

Pesten en plagen, waar zit het verschil?

PLAGEN	PESTEN
• Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor. Gebeurt alleen onder vrienden.	• Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
• Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.	• Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
• Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').	• Ongelijke strijd. De onmachtsgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pestkop.
• Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.	• De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
• Meestal één tegen één.	• Meestal een groep (pestkop en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.

- Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.

GEVOLGEN

- 'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren ('Plagen is kusjes vragen').
- De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.
- Men blijft opgenomen in de groep.
- De groep lijdt er niet echt onder.

- Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

GEVOLGEN

- Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
- Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
- Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'Bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
- De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

2.2 Kenmerken van de pestkop

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Pestkop' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die pesten, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Staat vrij positief tegenover geweld, agressie, en het gebruik van stoere taal.
- Imiteert graag agressief gedrag.
- Is vlugger agressief, gebruikt meer geweld.
- Lijkt assertief: zegt spontaan wat hij denkt of voelt. Komt uit voor zijn mening.
- Is vrij impulsief.
- Heeft de neiging anderen te over roepen of te domineren om controle te houden, maar is misschien minder zeker dan het lijkt.
- Wil het middelpunt zijn en is vlug jaloers.
- Is meestal fysiek sterker of omringd door sterke vrienden die zijn gezag respecteren.
- Heeft moeite met regels, grenzen, en eigen of door anderen opgelegde regels.
- Schat situaties verkeerd in.

- Schat de gevolgen van zijn gedrag verkeerd in.
- Heeft het moeilijk met stress of spanning, die van buitenaf wordt opgelegd (proefwerken, agressie van ouders, etc.).
- Lijdt vaak aan een negatieve faalangst.
- Hoe onveiliger hij zich voelt, hoe groter de behoefte aan een zondebok.
- Is niet noodzakelijk dommer of slimmer dan de rest.
- Geniet respect uit angst en niet uit waardering.
- Heeft een zwak inlevingsvermogen, is vooral met zichzelf bezig en houdt geen rekening met anderen.

2.3 Kenmerken van de gepeste

Alhoewel wij niet zomaar iemand een etiket van 'Gepeste' kunnen opplakken op basis van een of meer van de volgende kenmerken, en kinderen natuurlijk onderling verschillen, is toch in de praktijksituatie gebleken, dat bij kinderen die gepest worden, vaak een of meer van de volgende kenmerken opvallen:

- Houdt niet van geweld en agressief of onbeschoft taalgebruik.
- Weet niet hoe hij met agressie van anderen om moet gaan.
- Is meestal fysiek zwakker.
- Is eerder in zichzelf gekeerd.
- Is geneigd zich onderdanig of gedienschtig te gedragen.
- Is onzeker in zijn sociale contacten.
- Durft niet op te komen voor zichzelf.
- Heeft vaak een lage dunk van zichzelf en gelooft uiteindelijk, dat hij het verdient om gepest te worden.
- Voelt zich vaker eenzaam dan andere kinderen.
- Voelt niet goed aan, welke regels of normen er binnen de groep gelden.
- Reageert niet op de gepaste manier op druk: Begint te huilen, of gedraagt zich slaafs, gaat klikken of vleien, probeert zich vrij te kopen met snoep of geld, probeert de pestkoppen na te bootsen, maar faalt daarin.

2.4 Signalen, die wijzen op pestgedrag

Vaak kunnen door middel van een goede observatie al bepaalde signalen van pestgedrag worden opgevangen. Door het goed observeren van kinderen in de verschillende onderwijsleersituaties en spelsituaties kunnen pestsituaties al in een vroeg stadium worden gesignaleerd en kan op gepaste wijze worden ingegrepen.

Signalen bij de gepeste:

- Het kind heeft blauwe plekken, of schrammen, gescheurde kleren, beschadigde boeken, en 'verliest' sportkleren en eigendommen. Let zeker op, als het kind normaliter niet slordig is. Ook als het niet weet hoe de signalen er gekomen zijn, of excuses zoekt, is er vaak meer aan de hand.
- Het kind maakt zich het liefst onzichtbaar. Zelfs zonder zichtbare aanleiding gedraagt het zich als een geslagen hondje. Het is vaak verdrietig of neerslachtig, of heeft onverwachte stemmingswisselingen met driftbuien.

- In sommige gevallen is het onhandelbaar, agressief en overspannen.
- Het staat dikwijls alleen op de speelplaats; er komen geen vriendjes thuis om te spelen en het wordt ook niet uitgenodigd om te komen spelen, of te komen op feestjes en logeerpartijen.
- Het kind zoekt het veilige gezelschap van de leerkracht of de leider.
- Als er groepjes worden gekozen, wordt het kind als laatste gekozen, of het blijft over.
- De schoolresultaten worden opeens veel slechter.
- Het kind is vaak afwezig, letterlijk of figuurlijk. Het vlucht weg in de fantasie en zorgt ervoor dat het zo nipt mogelijk op tijd op school komt, en is meteen na de bel weer weg. Op zondagavond of voor het kind naar een club moet, is het bijzonder gestrest, en zoekt redenen om niet naar school of naar de club te moeten.

Signalen bij de pestkop:

- Het kind heeft blauwe plekken of schrammen en besmeurde of gescheurde kleren van de slachtoffers, die zich hebben verdedigd.
- Zijn vriendjes zijn volgzame meelopers, die wachten op instructies van de pestkop.
- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het altijd de baas wil zijn.
- Het verdraagt het slecht om afhankelijk te zijn van het toeval, of van de bekwaamheid of onbekwaamheid van anderen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn positieve beeld van zichzelf ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- Zijn vriendjes zijn gelijkgezinden. Ze spreken vaak negatief of kleinerend over bepaalde kinderen. Wie niet bij de groep hoort, is een zwakkeling of zelfs een vijand. Ze kiezen agressieve idolen uit sport, muziek of film.
- De pestkop is regelmatig brutaal tegenover een zwakker gezinslid. Dit kan ook een ouder zijn.
- De pestkop kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig of geen schuldgevoelens.
- Het kind kan moeilijk grenzen aanvaarden die door anderen worden opgelegd en verdraagt geen kritiek.
- Je krijgt de indruk, dat het kind een dubbelleven leidt: thuis of tegenover de leraar is het volzaam en braaf, maar je hoort klachten over het kind in onbewaakte momenten.

3. Op welke wijze wordt in onze school gewerkt aan het voorkomen van pestgedrag?

Ter voorkoming van pestgedrag zijn in onze school de volgende maatregelen genomen en wordt in onze school de volgende werkwijze gehanteerd.

1. Het bevorderen van wederzijds respect en waardering van de leerlingen onderling, met als uitgangspunt:

Alle mensen verschillen onderling, qua uiterlijk, qua persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en capaciteiten. Ieder mens heeft het recht om, ongeacht zijn uiterlijk, persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en capaciteiten, 'zichzelf' te kunnen zijn, en als zodanig te worden gerespecteerd door zijn medemensen.

2. De leerkrachten zijn alert op pestgedrag. Alle leerkrachten zijn in het bezit van een pestprotocol en handelen conform de hierin genoemde afspraken en stappen (stappenplan zit in klassenmap).
3. In alle groepen worden duidelijke klassenregels gehanteerd, die met de leerlingen worden besproken. Deze hangen zichtbaar in de groep.
4. Positief gedrag van leerlingen wordt gecompimenteerd en beloond.
5. In alle groepen wordt regelmatig een les sociaal-emotionele vorming gegeven door middel van bijvoorbeeld de SEO kalender en de methode Goed Gedaan!.
6. In de groep 6 wordt het programma 'Happy Kids' ingezet (<http://www.cps.nl/happykids>).
7. In de groep 7 wordt het programma 'Take Care' ingezet (<http://takecare4kids.com>).

4. Hoe wordt er gehandeld in situaties, waarin pestgedrag wordt gesignaleerd?

In situaties, waarin pestgedrag wordt gesignaleerd wordt het volgende stappenplan gehanteerd:

4.1 Waarschuwingsfase

De betreffende leerling wordt gewaarschuwd en bespreekt samen met de leerling de gesignaleerde pestsituatie.

4.2 Handelingsfase

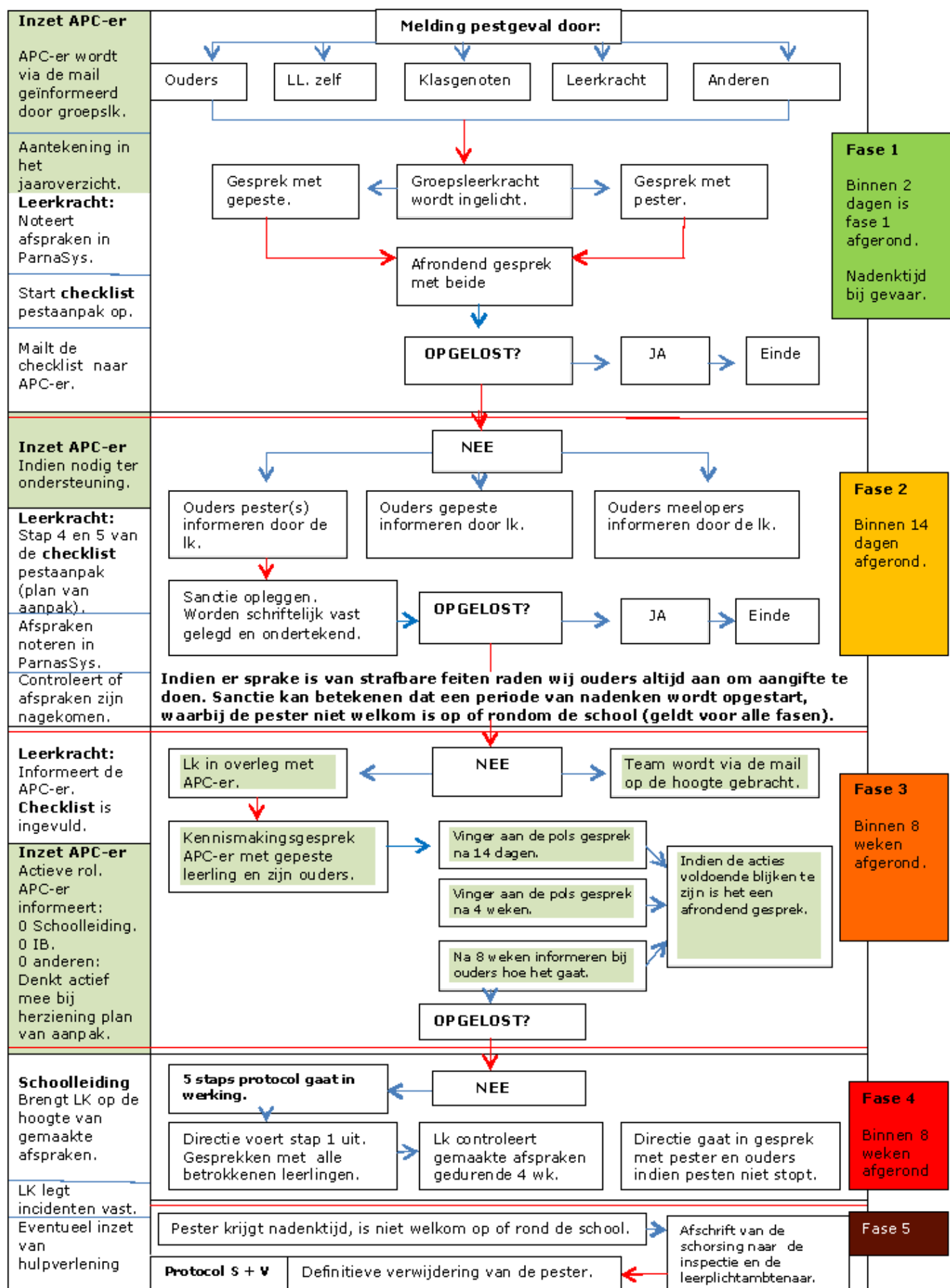
1. Er volgt een gesprek met de gepeste, de pestkop, en de volgelingen, buiten de groep. De kinderen schrijven dan op wat er is gebeurd, waarom dat is gebeurd en hoe het slachtoffer zich zou voelen. De APC wordt door de groepsleerkracht op de hoogte gebracht.
De leerkracht schrijft kort op wat er feitelijk is gebeurd en welke stappen er in deze periode worden genomen.
2. De pestsituatie wordt in kringgesprekken binnen de betreffende groep(en) besproken.
3. De ouders van de gepeste en de ouders van de pestkop worden op de hoogte gesteld van de pestsituatie.
4. De betreffende leerling(-en) bedenken samen met de leerkracht een oplossing.
5. De pestsituatie wordt in de teamvergadering besproken.
6. Binnen twee weken is er een terugkoppeling met de betrokken personen. Bij een positief geluid volgt er na vier weken wederom een terugkoppeling. Bij een negatief geluid na twee weken gaan we verder met stap A. Bij een negatief geluid na zes weken volgen de stappen 1 t/m 6 opnieuw, tenzij dit de tweede sessies is. Dan gaan we verder met stap A. Bij een positief geluid na zes weken, wordt de situatie afgesloten.
- A. Indien er weer pestgedrag bij dezelfde leerling(en) wordt geconstateerd, worden de genoemde zes stappen weer doorlopen en dezelfde maatregelen genomen. De APC sluit nu echter aan bij de gesprekken en ouders worden op school uitgenodigd.
- B. Er wordt gezamenlijk met ouders, leerlingen, leerkracht en APC een handelingsplan opgesteld. De afspraken worden ten aanzien van het gedrag van de betrokken leerlingen op het gespreksnotatieformulier genoteerd. Dit

handelingsplan wordt schriftelijk vastgelegd en in ParnasSys geplaatst onder de naam van de pesters.

- C. In die situaties, waarin de remediëring van het pestgedrag problemen geeft, wordt m.b.v. de lessenmap lessen gegeven en of de assistentie van een of meer hulpverlenende instanties (te bepalen in overleg met de ouders en gerelateerd aan de aspecten van het pestgedrag) ingeschakeld (ook in deze fase wordt de sociale kaart van de school gebruikt).
- D. Mocht het pestgedrag niet ophouden behoort schorsing tot de mogelijkheden. Dit wordt altijd besproken met directie.

Een uitgebreider schema is op de volgende pagina opgenomen.

VAN GOED GESPREK TOT VERTREK

5. Wat zijn de schoolregels?

Wat ik doe is goed voor mijzelf en de groep

Ik hou mij aan de schoolafspraken

Ik loop door de school

Ik let op net taalgebruik

Ik snoep alleen bij een traktatie bij een verjaardag of feest

Ik ben op tijd in de klas

Ik zorg dat iedereen zich welkom voelt

Alle leerlingen zijn gelijk ongeacht huidskleur, godsdienst en/of bijzonderheden

Ik zorg ervoor dat iedereen ongestoord kan werken en/of spelen

Ik zorg voor de veiligheid van anderen

Ik laat gevaarlijke voorwerpen thuis

Ik doe mijn werk zo goed als ik kan

Ik ben met mijn taak bezig

Ik let op tijdens de uitleg

Ik concentreer me op mijn werk

Ik kijk zelf mijn werk na

Ik zorg voor de school, het lokaal en onze spullen

Ik bewaar mijn meegenomen spullen op de daarvoor bestemde plek

Op het plein gebruik ik een zachte bal (foam) om mee te spelen

Ik laat kostbare spullen thuis (denk aan: draagbare geluidsapparatuur (bijv. iPod, MP3-speler), (mobiele) telefoons en/of (draagbare) spelcomputers (bijv. Game Boy, PSP), maar ook eigen speelgoed). Mochten deze spullen toch op school zijn, worden deze opgehaald door ouders/verzorgers.

6. Cyberpesten/sociale media

Het pesten op school gaat soms verder buiten school. Veel leerlingen zitten vandaag de dag veel op internet en hebben haast allemaal wel een eigen Facebook. Dit is een gemakkelijke manier om te pesten omdat de leerlingen elkaar niet zien.

OBS Rhoon is zich ervan bewust dat sociale media een onlosmakelijk onderdeel zijn van de huidige samenleving en de leefomgeving van haar leerlingen.

OBS Rhoon ziet het als haar verantwoordelijkheid om kinderen te leren de voordelen van sociale media/internet alsmede de nadelen bespreekbaar te maken. Onder sociale media verstaan wij Facebook, LinkedIn, YouTube, Twitter, Snapchat, WhatsApp en alle andere soortgelijke media.

6.1 Profilering

1. *OBS de Overkant* laat leerlingen en ouders zien hoe je met sociale media omgaat door het zelf positief te gebruiken
2. *OBS de Overkant* vraagt toestemming van ouders voor het publiceren van foto-, film- en geluidsopnamen van school gerelateerde situaties (projectweek, schoolreisje etc.) op sociale media/internet

6.2 Curriculum

OBS de Overkant

- informeert leerlingen over de voor- en nadelen van sociale media

6.3 Communicatie

OBS de Overkant

- zet sociale media in met als doel betere informatieverstrekking
- moedigt medewerkers en leerlingen aan om over school gerelateerde onderwerpen te publiceren, voor zover er rekening mee wordt gehouden dat geen informatie verspreid wordt over derden die daar geen toestemming voor hebben gegeven

6.4 Middelen

- Sociaal-emotionele ontwikkelingsmethode: Goed Gedaan!. Daarin staan lessen over hoe om te gaan met cyberpesten
- Het programma Take Care in groep 7 gaat in op cyberpesten
- Het lespakket van Kennisnet, Digitale-geletterdheid.
Dit kan de leerkracht gebruiken als er in de klas cyberpesten voorkomt

6.5 Gedragsregels

De gedragsregels die in en rond de school gelden, gelden ook voor sociale media. Daar komen nog een aantal regels bij.

1. Medewerkers van OBS de Overkant delen kennis en andere waardevolle informatie via sociale media/website of PR artikelen.
2. Medewerkers van OBS de Overkant publiceren geen vertrouwelijke informatie op sociale media. Publiceren geen foto's van leerlingen op privé-site.
3. Foto's ter promotie van school dienen openbaar en met school gedeeld te worden.
4. Ga niet in discussie met een leerling of ouder op sociale media of via de mail. Nodig bij onvrede altijd ouders uit voor een gesprek i.p.v. de discussie via sociale media of de mail aan te gaan.
5. Schoolbestuurders, schoolleiders en leidinggevenden zijn altijd vertegenwoordiger van OBS de Overkant ook als zij een privémening verkondigen. Bij twijfel niet publiceren.
6. Medewerkers, leerlingen en ouders van OBS de Overkant zijn persoonlijk verantwoordelijk voor wat zij publiceren.
7. Medewerkers van OBS de Overkant weten dat publicaties op sociale media altijd vindbaar zijn.
8. OBS de Overkant leert leerlingen de gevaren van sociale media/internet.
9. De medewerkers die hun sociale media privé willen houden, voegen geen ouders, kinderen, collega's toe. Let op: scherm je profiel ook af voor vrienden van vrienden.

6.6 Cyberpesten

Pesten valt alleen te controleren als de betrokkenen elkaar hebben toegevoegd. Alle pesterijen kunnen ook via privéberichten gaan. Wat dit kan helpen voorkomen is alle leerlingen en ouders inlichten over het gebruik van sociale media. En aangeven alleen mensen toe te voegen die je daadwerkelijk kent en die je aardig vindt. Leerkrachten kunnen niet bijhouden wat er allemaal op de sites van de leerlingen gebeurt. In principe is het pesten wat buiten schooltijd gebeurt en daar zijn wij niet verantwoordelijk voor. Maar mocht het voorval doorgaan in de klas dan wordt er volgens stappenplan gehandeld.

6.7 Stappenplan

1. Ouder komt naar leerkracht met verhaal over cyberpesten.
2. Leerkracht geeft eerst advies, persoon blokkeren, ouders praten zelf met desbetreffende ouders.
3. Een gesprek met de desbetreffende kinderen houden op school. Een kringgesprek houden over de gevaren/nadelen van sociale media/internet.
4. Mocht dat niet lukken, beide ouders op school vragen voor gesprek met leerlingen erbij. En advies geven de accounts van beide leerlingen te blokkeren.
5. Na twee weken bij ouders en kinderen navragen of het pesten nu gestopt is.

7. Veranderingsplannen

In het schooljaar 2019-2020 zal het anti-pestprotocol van OBS de Overkant herzien/aangescherpt worden.

8. Bij dit protocol behorende hulpmiddelen en informatiebronnen

8.1 Boeken voor leerkrachten en ouders

- Pesten op school, Bob van der Meer
- Kinderen en ingrijpende situaties: pesten, Marja Baeten & Jos van Hest,
- Pesten, gedaan ermee..., Gie Deboutte
- Pesten; wat is het, wat doe je eraan?, Gie Deboutte
- Eerste hulp bij gedragsproblemen, Luc Koning
- Energize!, groepsactiviteiten voor groot en klein, Stichting Lion's Quest

8.2 Voorleesboeken

- Pudding Tarzan, Ole Lund Kirkegaard, uitg., Van Goor
- Spijt, Carry Slee, uitg. Van Holkema & Warendorf
- Tasjesdief, Mieke van Hooft, Life reeks

8.3 Adressen en Telefoonnummers

- De Kindertelefoon: 0800-0432 of via mobiel 0900-0132 elke dag van 11.00 tot 21.00 uur
- Voor hulp en advies bij pesten op school, voor leerlingen en leerkrachten:
Hulplijn Pestweb: 030-2856616 of 0800 -282 82 80 op schooldagen van 09.00 tot 16.00 uur
- APS
Centrum School en Veiligheid
Postbus 85475
3508 AL Utrecht
030 – 285 66 16
- Fonds Psychische Gezondheid
Postbus 5103
3502 JC Utrecht
030 – 297 11 98

Sites voor kinderen

- www.kinderetelefoon.nl
- www.kennisnet.nl
- www.schooltv.nl

Sites voor volwassenen

- www.pestweb.nl
- www.zinloosgeweld.nl

Checklist pestaanpak /registratie

Gegevens klager:

Naam	
Adres	
Postcode/woonplaats	
Telefoon @	
Geboortedatum	
Klas	

Klacht gericht tegen:

Gegevens aangeklaagde

Naam	
Adres	
Postcode/woonplaats	
Telefoon @	
Geboortedatum	
Klas	

Omschrijving gevolgen van het ongewenst gedrag voor de klager

--

1. De W's invullen Wat speelt er? (wie, wat ,waar ,wanneer, waarom enz.)

- a. Waarom wordt gepest?
- b. Wie loopt mee/moedigt aan?
- c. Hoe (in welke vorm) wordt gepest/Wat gebeurt er precies?
- d. Wat zeggen de gedragsregels van de school over dit gedrag (wat is de regel en wat is de bijbehorende sanctie?)
- e. Is er sprake van strafbare feiten?
- f. Waar wordt gepest? (in de klas, in de vrije ruimte, bij gym, route school-huis...)
- g. Sinds wanneer wordt gepest?

2. De O van ouders 1

- a. Ouders van de gepeste geïnformeerd over pesterijen op(datum) door.....
- b. Ouders van de pester geïnformeerd over pesterijen op..... (datum) door.....
- c. Ouders van de meelopers geïnformeerd over pesterijen op.....(datum) door....
- d. Hoe is de relatie tussen school en deze ouders?
- e. Is er onderling contact tussen de deze ouders?

3. De groep/klas:

- a. In welke groep vinden de pesterijen plaats?
- b. Hoe is de sfeer in de groep?
- c. Is de sfeer in de groep veranderd en zo ja waardoor?
- d. Wat voor leerlingen zitten er in de groep?
- e. Hoe reageren de leerlingen op elkaar?
- f. Wat zijn de vaardigheden van de leerlingen op cognitief en sociaal gebied?
- g. Wie zijn de leiders?
- h. Zijn de regels en afspraken in de groep duidelijk?
- i. Hoe is de relatie tussen de groep en de leerkracht /mentor
- j. Zijn er bijzondere omstandigheden van buitenaf (bijv. conflicten in de wijk/culturele of sociale verschillen....)?
- k. Zijn er specifieke individuele problemen van de leerlingen?
- l. Is het pestgedrag een nieuw probleem of bestaat het al jaren?
- m. Als pesten een oud probleem is, hoe komt dat dan?

4. Mentor/groepsleerkracht

- a. Wat is de rol van de groepsleerkracht/mentor binnen het "pestsysteem"?
- b. Heeft de groepsleerkracht/mentor begeleiding/hulp nodig voor het begeleiden van het groepsproces van.....?

5. De A's invullen (ACTIE naar direct betrokkenen: gepeste, pester, meelopers)

- Ondernomen actie naar gepeste leerlinge/pester/meelopers door.....(groepsleerkracht/mentor/.....)
- a. Zelfstandig gesprek tussen gepeste en pester, zonder volwassenen om samen tot oplossingen te komen.

- b. Gesprek groepsleerkracht/mentor met alleen de gepeste (steunend/spiegelend).
- c. Gesprek groepsleerkracht/mentor met de pester (corrigerend) gericht op gedragsverbetering
- d. Gesprek groepsleerkracht/mentor met de meelopers (corrigerend) gericht op gedragsverbetering
- e. Probleemoplossend gesprek met gepeste en pesters o.l.v....., gericht op concrete afspraken binnen verbetertermijn.
- f. Peermediation tussen pester en gepeste
- g. Herstelrecht tussen gepeste en pester/meelopers o.l.v.
- h. Maatje(s) uit (hogere) klas aanstellen voor de gepeste.
- i. Steungroep/No-blame-samenstellen ten bate van gepeste o.l.v.
- j. Hoor en wederhoor van gepeste en pester door de schoolleiding
- k. Straf voor pester en meeloper(s) door de schoolleiding
- l. Protocol stap 1-5 (eindresultaat verwijdering pester) in werking gezet
- m. Anders.....

6. Ondernomen acties naar de groep/klas

- a. Kring-/Groepsgesprek over pesten
- b. Omgangsregels maken/aanscherpen
- c. Oplossingsgerichte aanpak: van een 5 naar een 7+
- d. Les/spelletje (Pestpiramide bouwen, Kwartetten, Roddel remmen, Roze regels, Gedragen gedrag, Itsuptoyou,)
- e. Lessenserie over pesten (DVD Spijt met lessen)
- f. Anti-pestproject
- g. Presentatie door de gepeste leerling
- h. Afnemen enquête/thermometer
- i. Klassenobservatie
- j. Sociogram
- k. Zijn er contacten met externe organisaties voor het aanpakken van dit pestgedrag?

7. De O van ouders (2)

- f. Ouders van de gepeste geïnformeerd over schoolaanpak op(datum) door.....
- g. Ouders van de pester geïnformeerd over schoolaanpak op.....(datum) door.....
- h. Ouders van de meelopers geïnformeerd over schoolaanpak op.....(datum) door....
- i. Staan deze ouders open om pesten te bespreken/ Zijn zij bereid zich ervoor in te zetten.

8. Collega's

- a. Zijn de collega's (school/vakleerkrachten/overblijf/BSO) op de hoogte van de pestsituatie en de gemaakte afspraken?
- b. Wie checkt het verloop van het groepsproces bij hen?

9. Zorg

- a. Wat weten we van de gepeste leerling?
- b. Is hulp/begeleiding nodig? Zo ja welke? (SoVa, vriendschap sluiten, weerbaarheid, negeren, slachtoffergedrag stoppen?.....)
- b. Wie verzorgt dit? (IB'er, leerlingbegeleider, schoolmaatschappelijk werk, specialist..)
- c. Zijn er bijzonderheden inzake de thuissituatie/de ouders van de gepeste leerling? (leerling dossier). Zorgteam inschakelen?

- d. Wat weten we van de leerling(en) die pest(en)? *Zijn de pesters/meelopers "stakkers" (begeleiding) of "rakers" (grenzen)* (leerling dossier/leerlingvolgsysteem).
- e. Is begeleiding/hulpverlening nodig? Zo ja welke? (SoVa, anti-agressie,.....)
- f. Wie verzorgt dit? (ib-er, leerlingbegeleider, schoolmaatschappelijk werk, specialist..)
- g. Zijn er bijzonderheden inzake de thuissituatie/de ouders van de leerling(en) die pest(en)? (leerling dossier) Zorgteam inschakelen?

10. Antipestcoördinator

- a. Anti-pestcoördinator geïnformeerd over pesterijen en aanpak doorop (datum).
- b. Kennismakingsgesprek Antipestcoördinator met gepeste leerling en zijn/haar ouders. Overzicht geven van acties die de school inzet om pesten te stoppen.....op(datum).
- c. Vinger aan de pols-gesprek na 14 dagen, met gepeste leerling en ouders. Antipestcoördinator informeert bij ouders gepeste: *hoe gaat het nu? Voldoende of meer/anders?*op(datum). *Vervolgafspraken maken en registreren.* Informatie terugkoppelen aan groepsleerkracht/mentor en schoolleiding.
- d. Vinger aan de pols-gesprek na 4 weken, met gepeste leerling en ouders. Antipestcoördinator informeert bij ouders gepeste: *hoe gaat het nu? Voldoende of meer/anders?*op(datum). *Vervolgafspraken maken en registreren.* Informatie terugkoppelen aan groepsleerkracht/mentor en schoolleiding.
- e. Vinger aan de pols-gesprek na 8 weken, met gepeste leerling en ouders. Antipestcoördinator informeert bij ouders gepeste: *hoe gaat het nu? Voldoende of meer/anders?*op(datum). *Vervolgafspraken maken en registreren.* Informatie terugkoppelen aan groepsleerkracht/mentor en schoolleiding.
- f. Wijzigen pesters hun gedrag niet binnen de gestelde termijn, dan schakelt de anti-pestcoördinator de schoolleiding in. De schoolleiding zegt pesters en hun ouders de wacht aan en worden de laatste stappen van het 5-traps protocol in werking gezet (leidend in het uiterste geval tot schorsing en mogelijk verwijdering)

Extra:

- a. Zijn de ouders van de gepeste leerling tevreden over de aanpak van de school? Zo nee, willen zij een klacht indienen? Een klacht bij het bestuur? Een klacht bij de klachtencommissie (met ondersteuning van de vertrouwenspersoon)?
- b. Betreft het pestgedrag strafbare feiten? Zijn de pesters en meelopers ouder dan 12 jaar? Willen de ouders melding/aangifte doen bij de politie?
- c. Willen de ouders schade verhalen op de WA-verzekering van de (ouders van de) pesters of de WA-verzekering van de school eventueel via een civiele procedure?

Gemaakte afspraken met datum**Andere wensen klager:**

☐ begeleiding gepeste door interne begeleider/leerlingbegeleider/schoolmaatschappelijk werk
☐ verwijzing gepeste naar externe begeleidingsexperts via Zorgadviesteam
☐ verwijzing pesters naar externe experts via Zorgadviesteam
☐ bemiddeling school-ouders
☐ hoor en wederhoor door de schoolleiding met sancties
☐ klacht bij bevoegd gezag
☐ mediation school-ouders
☐ klacht bij klachtencommissie
☐ aangifte
☐ anders

Begeleiding door de vertrouwenspersoon hierbij ja/nee

Ondernomen acties

Datum	Actie	Actor	Resultaat	Check

Voor akkoord:

Plaats, datum

Handtekening klager

Handtekening anti-pestcoördinator

.....

openbare basisschool Rhoon
DE OVERKANT

Jaarregistratieformulier

Schooljaar: -	Totaal aantal klachten:
Soorten pesten live	aantal klachten
buitensluiten	
beledigen	
belachelijk maken	
roddelen	
discrimineren (huidskleur, herkomst)	
HLTB	
schelden	
(be)dreigen	
schoppen/slaan	
spullen vernielen	

Soorten pesten digitaal/cyber	aantal klachten
buitensluiten	
beledigen	
belachelijk maken	
roddelen	
discrimineren (huidskleur, herkomst)	
HLTB....	
schelden	
(be)dreigen	
foto's rondsturen	
filmpjes rondsturen	
cyberchantage	
nep-account maken	
account hacken	

Gepesten naar sexe

	jongen	meisje	Totaal
leerling			

Pesters naar sexe

	jongen	meisje	Totaal
leerling			

Wijze van afhandeling

Wijzen	
Steunend gesprek met gepeste	
Corrigerend gesprek met pester	
Straf voor pester	

Gesprek onder leiding van groepsleerkracht/mentor om er samen uit te komen	
Leerlingbemiddeling ingezet	
Herstelrecht	
Buddy voor gepeste benoemd	
Steungroep voor de gepeste ingesteld	
Weerbaarheidscursus gepeste	
Sociale vaardigheidscursus pesters	
Groepsactiviteiten olv de groepsleerkracht/de mentor	
Regels en afspraken o.l.v. groepsleerkracht/mentor	
Anti-pestprogramma in de klas	
Wijziging groeps-/klassamenstelling	
Overplaatsing pesters	
Schorsing pesters	
Verwijdering pesters	
Verwijzing gepeste naar externe begeleidingsexperts via zorgadviesteam	
Verwijzing pesters naar externe experts via zorgadviesteam	
Bemiddeling school-ouders	
Hoor en wederhoor door de schoolleiding met sancties	
Klacht bij bevoegd gezag	
Mediation tussen school en ouders	
Klacht bij klachtencommissie	
Aangifte	
totaal	

Vijf stappenplan Anti-pestprotocol gevolgd	aantal
Gevolgd:	
Niet gevolgd	
Totaal	

Ondersteuning ouders door de vertrouwenspersoon bij klachtenprocedure	aantal
Ondersteuning	
Geen ondersteuning	
totaal	

Voorstel taakomschrijving APC

1. Taken

1. De anti-pestcoördinator (APC) is voor leerlingen, ouders en onderwijspersoneel als centraal meldpunt voor pesterijen voor leerlingen in de schoolsituatie. Om deze zichtbaarheid te bereiken geeft de APC informatie in klassen, op de algemene ouderavond en in personeelsbijeenkomsten;
2. De APC analyseert de situatie en ontwerpt een aanpak om pesten op korte en lange termijn te stoppen in samenwerking met de groepsleerkracht;
3. De APC coördineert alle activiteiten rondom het beëindigen van een peestsituatie op school op het gebied van aanpak en onderzoek, begeleiding en hulpverlening;
4. De APC houdt intensief contact met de gepeste leerling en zijn/haar ouders, totdat het pestgedrag naar tevredenheid is gestopt;
5. De APC werkt samen met de schoolinterne en schoolexterne zorgstructuur om pestgedrag te stoppen;
6. De APC registreert de peestsituaties die binnenkomen op datum mét ondernomen acties om het pesten te stoppen en het resultaat;
7. De APC brengt jaarlijks een geanonimiseerd totaalverslag uit van pestgevallen die hij/zij ontving aan schoolleiding/bestuurder/team;
8. De APC ziet toe op de uitvoering van het antipestbeleid. In dit verband kan de APC schoolleiding/bestuurder gevraagd en ongevraagd adviseren;
9. De APC houdt zich op de hoogte van de actuele ontwikkelingen inzake pestgedrag in het onderwijs en de preventie en bestrijding daarvan;

2. Bevoegdheden

De APC coördineert alle activiteiten rondom een pestgeval op het gebied van onderzoek, begeleiding en hulpverlening. De APC heeft ten behoeve van de uitoefening van de functie de onderstaande bevoegdheden nodig:

1. Toegang tot het leerling dossier
2. Toegang tot het leerlingvolgsysteem
3. Toegang tot leerlingbespreking/rapportvergaderingen
4. De vrijheid om zelfstandig gesprekken te voeren met:
 - a. Leerlingen en hun ouders groepsleerkracht, ib'er, zorgteam, ict-coördinator
 - b. Bestuurder
 - c. Secretaris klachtencommissie
 - d. Politie
5. De vrijheid om, na overleg met de schoolleiding afspraken te maken met groepsleerkracht over lesinhouden gericht op (herstel van) een positief klasklimaat
6. De vrijheid om, na overleg met de schoolleiding, afspraken te maken met ib'er over individuele begeleiding van/hulpverlening aan pesters en gepeste.
7. Het op eigen initiatief raadplegen van interne/externe deskundigen.
8. Toegang tot alle geledingen in de schoolorganisatie en rechtstreeks tot directie en bestuurder.

9. De vrijheid om te handelen in het belang van de gepeste leerling en zijn/haar ouders.

De APC is voor de uitvoering van zijn taak uitsluitend verantwoording schuldig aan het bevoegd gezag. Een APC dient uit hoofde van de uitoefening van zijn taak, niet te worden benadeeld.

Ik heb de pest aan pesten

PESTEN MAG NIET !!!

Pesten is andere kinderen lastig vallen, door te slaan, te schoppen of te schelden. Maar anderen uitlachen, bespotten en zelfs andere kinderen niet laten meespelen, is ook pesten. Het materiaal van andere kinderen met opzet beschadigen of dingen afpakken, is ook pesten. Op onze school doen wij dit niet.

WORD JE ZELF GEPEST ?

Vecht nooit terug, en scheld nooit terug. Probeer zelf een oplossing te vinden voor het probleem door er met anderen over te praten. Helpt dat niet, ga dan zo snel mogelijk naar je juffrouw of meester, en vertel eerlijk wat er is gebeurd.

ZIE JE PESTEN ?

Doe vooral niet mee. Meepesten is even erg als zelf pesten. Laat duidelijk zien, dat je het er niet mee eens bent dat er wordt gepest. Laat de gepeste leerling niet alleen, maar laat hem met jou meespelen.

Als de pestkop niet stopt met pesten, ga dan naar je juffrouw of meester.

BEN JE ZELF DE PESTKOP ?

Dan ben je fout! STOP onmiddellijk met pesten en maak het weer goed met degene die je hebt gepest. Geen mooie praatjes, maar het ECHT goed menen, zodat het pesten stopt.

SAMEN MET ALLE MEESTERS, JUFFROUWEN EN LEERLINGEN, DOEN WIJ ER ALLES AAN OM VAN ONZE SCHOOL EEN PESTVRIJE SCHOOL TE MAKEN EN ONZE SCHOOL PESTVRIJ TE HOUDEN.

(Uit: *Pesten, gedaan ermee*, Gie Deboutte)